

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 26 lipca 2021 r.

ZRPS-I.431.14.2021

Pan

Radosław Arkusz

Wójt Gminy Dalików

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) w związku z art. 29 ust. 1 ustawy z 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, dokonano kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dalikowie (adres: Pl. Powstańców 1, 99-205 Dalików), celem ustalenia stopnia wywiązywania się przez Wójta Gminy Dalików z wykonywania zadania zleconego z zakresu administracji rządowej dotyczącego terminowości i prawidłowości przyznawania świadczenia wychowawczego w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

Czynności kontrolne w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dalikowie przeprowadzone zostały 14 i 15 czerwca 2021 roku. Kontroli w trybie zwykłym dokonał 3 osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w składzie:

- Małgorzata Krawczyńska – Starszy inspektor wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (osoba pełniąca funkcję Kierownika Zespołu Kontrolerów),

- Monika Szewczyk – Starszy specjalista w ww. Oddziale,

- Klaudyna Lekler-Lipińska – Starszy specjalista w ww. Oddziale

na podstawie upoważnień z 2 czerwca 2021 roku (Nr 37/2021, Nr 38/2021, Nr 39/2021) wydanych z upoważnienia Wojewody Łódzkiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej (akta kontroli – str. 9, 11, 13).

Kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z kontroli oraz dokonali wpisu do książki kontroli.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

I. Uregulowania prawne i badanie prawidłowości zapisów w dokumentacji na podstawie, której Wójt Gminy Dalików – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dalikowie, realizuje zadania z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

W wyniku analizy dokumentacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dalikowie (zwanego dalej Ośrodkiem lub GOPS) kontrolujący ustalili, że w aktach prawnych, na podstawie których realizowane są zadania z zakresu poddanego kontroli, dokonano niezbędnych zmian mających na celu wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, wynikających z przepisów ustawy (akta kontroli – str. 15-33). Zarządzeniem Nr 9/2016 z dnia 25 lutego 2016 r. Wójt Gminy Dalików wyznaczył Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dalikowie do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Uchwałą Nr 240/10 Rady Gminy Dalików z dnia 30 czerwca 2010 r. uchwalono Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dalikowie. W § 1 Statutu wymieniono katalog ustaw, które stanowią podstawę prawną działania Ośrodka. W opinii kontrolujących, tworząc precyzyjny katalog działań Ośrodka, zasadnym jest wskazanie wszystkich ustaw na podstawie, których realizowane są zadania, w tym również ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Wewnętrzna struktura organizacyjną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dalikowie określa Regulamin Organizacyjny, wprowadzony w życie Zarządzeniem Nr 6/2019 Kierownika GOPS w Dalikowie z dnia 20 grudnia 2019 roku.

Ustalono również, że pracownicy zajmujący się prowadzeniem postępowań w sprawach z zakresu świadczenia wychowawczego posiadali niezbędne upoważnienia do realizacji zadań wynikających z ustawy, wydane przez Wójta Gminy Dalików (akta kontroli – str. 34-49).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dalikowie zawarł umowę licencyjną na 2020 rok na oprogramowanie do obsługi Świadczeń Wychowawczych (SW) na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 (akta kontroli – str. 50-51).

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania świadczenia wychowawczego – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.).

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dalikowie w okresie kontrolowanym, wpłynęły 34 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (w tym 18 wniosków w formie papierowej oraz 16 wniosków w formie elektronicznej). Do kontroli losowo wybrano akta wraz z informacjami przyznającymi prawo do świadczenia

wychowawczego. Kontrolowane dokumenty ujęto poniżej w pozycjach od 1 do 20 o następujących numerach (akta kontroli – str. 59-160):

1. GOPS.5342.23.2020,	11. GOPS.5342.28.2020,
2. GOPS.5342.22.2020,	12. GOPS.5342.27.2020,
3. GOPS.5342.21.2020,	13. GOPS.5342.26.2020,
4. GOPS.5342.20.2020,	14. GOPS.5342.18.2020,
5. GOPS.5342.19.2020,	15. GOPS.5342.17.2020,
6. GOPS.5342.33.2020,	16. GOPS.5342.16.2020,
7. GOPS.5342.32.2020,	17. GOPS.5342.15.2020,
8. GOPS.5342.31.2020,	18. GOPS.5342.14.2020,
9. GOPS.5342.30.2020,	19. GOPS.5342.13.2020,
10. GOPS.5342.29.2020,	20. GOPS.5342.12.2020.

Skontrolowane wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego były zgodne z obowiązującymi wzorami wniosków - Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1177).

Wnioski objęte kontrolą były rejestrowane poprzez umieszczenie na nich daty i pieczętki wpływu każdorazowo sprawdzane z danymi w Centralnej Bazie Beneficjentów (w ramach portalu Emp@tia). Weryfikacja ta miała na celu wyeliminowanie zarówno prawdopodobieństwa złożenia wniosku na to samo dziecko w innym organie jak i potencjalnych przypadków wyłudzenia świadczenia wychowawczego.

Wskazane we wniosku dane osobowe – tj. imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numer PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane w systemie „Emp@tia” przez osobę prowadzącą postępowanie administracyjne w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

Informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego wydawane były z zachowaniem ustawowych terminów, określonych w ustawie oraz Kodeksie postępowania administracyjnego.

W poddanych kontroli postępowaniach administracyjnych w sprawie o przyznaniu prawa do świadczenia wychowawczego, stwierdzono nieprawidłowości w poniżej wskazanym zakresie:

- 1) informacje w sprawie o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wskazują organu realizującego zadanie tj. Wójta Gminy Dalików;
- 2) informacje nie wskazują wysokości kwot świadczenia wychowawczego przysługującego za niepełny miesiąc w przypadkach tzw. podzielności świadczenia wychowawczego (art. 5 ust. 2 ustawy).

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego i zgromadzonych dokumentów stwierdzono, że w aktach spraw znajdowała się pełna dokumentacja niezbędna do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.

W kontrolowanym okresie nie wniesiono skarg związanych z realizacją zadania.

W okresie kontrolowanym Ośrodek nie wydał żadnej decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, co za tym idzie, nie wniesiono również odwołań od decyzji administracyjnych wydanych przez Wójta Gminy Dalików do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Kierownik Ośrodka, wprowadził w GOPS procedurę postępowania w sprawie przyznania świadczenia wychowawczego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dalikowie – vide: Załącznik do Zarządzenia Nr 7/2019 z dnia 27 grudnia 2019 roku.

(akta kontroli – str. 52-58).

III. Poprawność danych przekazywanych w sprawozdaniach w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) z zakresu świadczeń wychowawczych realizowanych ze środków budżetu państwa.

Kontrolujący zweryfikowali rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego w oparciu o raporty z systemu dziedzinowego. Kontroli poddano dane wskazane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych w miesiącach: marzec i listopad 2020 roku.

Poprawność przekazywanych danych statystycznych w Centralnej Aplikacji Statystycznej zweryfikowano w oparciu o dane zarejestrowane w rejestrze złożonych wniosków w GOPS w Dalikowie (akta kontroli str. 161-215).

W wyniku kontroli ustalono brak zgodności danych pomiędzy rejestrem w systemie dziedzinowym, a raportem w CAS za listopad 2020 roku.

Zgodnie z danymi wykazanymi w tabeli A.1. w listopadzie 2020 r. wypłacono 719 świadczeń (po odjęciu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego). W tabeli D wskazano 728 dzieci, na które przysługuje świadczenie wychowawcze. Różnica między przyznanymi a wypłaconymi świadczeniami stanowi 9 osób. Kontrolujący nie uznali wyjaśnień złożonych w tym zakresie (akta kontroli str. 196).

Ponadto informacja o przekazaniu wniosków według właściwości miejscowej nie została ujęta w tabeli C poz. 1.2.

Mając na uwadze powyższe, kontrolujący stwierdzili, że skontrolowane sprawozdania przekazywane są nierzetelnie i nie odzwierciedlają stanu faktycznego realizowanego zadania.

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

Wójt Gminy Dalików otrzymał dotację z budżetu państwa na realizację zadania z zakresu ustawy, w wysokości 4 373 723,00 zł. Z otrzymanej dotacji wykorzystano kwotę 4 366 029,16 zł, z tego na wypłatę świadczeń wychowawczych wydatkowano kwotę 4 329 230,70 zł. Koszty obsługi zadania to kwota 36 798,46 zł, którą przeznaczono na bieżącą realizację powierzonego zadania, tj. zakup materiałów biurowych oraz na wyposażenie stanowisk pracy pracowników realizujących zadania wynikające z ustawy. Ośrodek zakupił również licencję do obsługi programu dziedzinowego. Do budżetu państwa zwrócono środki w wysokości 7 693,84 zł (zweryfikowano z danymi otrzymanymi z Oddziału Planowania i Analiz Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi). W okresie kontrolowanym wypłatę świadczeń wychowawczych realizowano na konta bankowe wnioskodawców. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku wydano łącznie 33 informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego oraz zrealizował wypłatę jednego wniosku w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Pracownicy Ośrodka na bieżąco udzielali zainteresowanym informacji na temat zasad ubiegania się o świadczenie wychowawcze, terminach wypłat oraz informacji o sposobach złożenia wniosków w formie elektronicznej. Dodatkową funkcję informacyjną stanowiła strona internetowa Biuletyn Informacji Publicznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dalikowie, gdzie świadczeniobiorcy mogli znaleźć wszelkie niezbędne informacje dotyczące zasad i sposobu ubiegania się o świadczenie wychowawcze oraz mieli możliwość pobrania niezbędnych wzorów dokumentów do wypełnienia.

W wyniku przeprowadzonej analizy spraw, kontrolujący ustalili, że wykorzystano zasoby kadrowe i finansowe w celu realizacji kontrolowanego zadania, w związku z powyższym należy uznać, że zadanie zostało skutecznie zrealizowane.

Za nieprawidłowości, stwierdzone podczas kontroli odpowiada Wójt Gminy Dalików, Kierownik Ośrodka oraz pracownicy realizujący kontrolowane zadanie w zakresie świadczeń wychowawczych.

Na podstawie dokonanych ustaleń kontrolnych, zrealizowane przez Wójta Gminy Dalików postępowania administracyjne w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami **zalecam**:

1. Zapewnić, aby wydawane informacje z zakresu świadczeń wychowawczych spełniały wymogi ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz Rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r.
2. Rzetelnie przekazywać dane sprawozdawcze w Centralnej Aplikacji Statystycznej.
3. Wzmocnić nadzór nad realizacją kontrolowanego zadania.
4. Kierować na szkolenia zawodowe pracowników realizujących zadania z zakresu świadczenia wychowawczego

Informacje w tym zakresie należy przekazać w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź).

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Piotr Pietrzak
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**